

[Westerby.]

spare på de offentlige driftsudgifter, er dette på længere sigt et middel til at fremme den økonomiske balance her i landet i et tiår, hvor vi er vant til, at kedlen er ved at koge over; men i den øjeblikkelige situation, vi nu befinder os i, vil det ikke være muligt uden at handle aldeles hovedløst at skære væsentligt ned på de offentlige udgifter. Jeg må da ærlig talt sige, at det var ikke med noget glad sind, jeg var med til at vedtage de besparelser på det offentlige budget, som blev vedtaget under finanslovforslagets tredje behandling. Mange af disse besparelser ramte nyttige samfundsinvesteringer, og skulle vi være gået videre ad den vej, ville vi let være kommet til ganske hovedløse dispositioner, som ville ramme fremskridtet på en lang række områder. Man må gå helt anderledes systematisk til værks for at undgå at komme til at spare på de forkerte punkter. Hvad dette spørgsmål angår, skal jeg henvide til mine bemærkninger ved tredje behandling af finanslovforslaget.

Dernæst tilbage til kasseoverskuddet. Med den afgiftsbuket, der er vedtaget, er der tilvejebragt muligheder for et kasseoverskud på 600 mill. kr., og den buket, som regeringen har fremlagt, og som er til behandling i dag, indeholder forslag til et yderligere overskud på 300 mill. kr., altså i alt 900 mill. kr. Derudover er det tanken at gennemføre en merværdiafgift fra 1. januar 1966, og denne vil give et yderligere kasseoverskud på ca. 300-400 mill. kr., således at man i alt når op på et samlet kasseoverskud på 1.200-1.300 mill. kr. Dette er efter min opfattelse absolut i underkanten af det forsvarlige, når man tager i betragtning den meget store forskel, der er mellem produktionsstigningen på den ene side og stigningen i befolkningens købekraft og pengeefterspørgslen på den anden side.

Men når jeg overhovedet kan mene, at dette overskud er noget i retning af det forsvarlige, er det bl. a. ud fra den betragtning, som den ærede ordfører for det konservative folkeparti, hr. Poul Møller, fremdrog, at forbrugsbegrænsningen skal udredes af befolkningen allerede fra den 1. januar 1966, når man begynder at indkøbe varer, efter at merværdiafgiften er blevet gennem-

ført, altså at der ligger en noget større forbrugsbegrænsning i første kvartal af 1966, end man skulle kunne få ud af det ved alene at se på det kasseoverskud, som merværdiafgiften vil bidrage til at fremskaffe. Heri tror jeg den ærede ordfører har ret; det er noget af det, som glæder mig, og som gør, at jeg mener, vi har en chance for gennem det vedtagne og denne afgiftsrunde at nå frem til et forsvarligt resultat.

Om de enkelte lovforslag skal jeg ikke gøre ret mange bemærkninger; men jeg vil generelt sige følgende. Nu har regeringen fremsat en række lovforslag til en afgiftsbuket, og når de overhovedet er blevet fremsat, er det efter min mening, fordi man ikke har fremskyndet spørgsmålet om gennemførelse af merværdiafgiften. En merværdiafgift har jo den store fordel, at den rammer alle erhverv lige hårdt, at den ikke fører til nogen konkurrenceforvridninger i erhvervslivet. Den har også den store fordel, at den ikke griber ind i forbrugernes frie forbrugsvalg, og den er således ud fra et liberalt synspunkt langt at foretrække fremfor punktsskatter. Men det ærede medlem hr. Erik Eriksen holdt jo bl. a. en tale i januar i Esbjerg, hvor han sagde, at merværdiafgiften ikke kunne gennemføres før i 1966. Derved blev spørgsmålet om merværdiafgiften udskudt i det uvisse, og derved blev regeringens fremsættelse af et lovforslag om merværdiafgift udskudt. Og netop fordi man har udskudt spørgsmålet om gennemførelse af en merværdiafgift med de mange fordele, en sådan afgiftsform har, er det blevet nødvendigt at gennemføre punktsskatter. Punktsskatter er under alle omstændigheder beklagelige, for de rammer bestemte erhverv og stiller dem ugunstigt i forhold til alle andre. Det må være beklageligt for en regering at stille forslag om kosmetikafgift; det må være beklageligt for en regering at måtte stille forslag om biltold eller afgift på biler; det må være beklageligt for en regering at skulle stille forslag om afgift på brugte biler o. s. v.

Man har jo set, at en hel del af de ærede ordførere har grebet denne situation i flugten. Både den ærede ordfører for det konservative folkeparti, ordføreren for venstre og ordføreren for socialistisk folkeparti har jo næsten i skøn samdrægtighed kastet sig over de forskellige afgiftsblomster, der er